

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-02-22

Vår referens

Sanna Jälevik

Utvecklingssamordnare

sanna.jalevik@malmo.se

Årsredovisning 2023 finskt förvaltningsområde STK-2023-1709

Sammanfattning

Malmö stad är sedan 1 februari 2015 en del av det finska förvaltningsområdet och tar emot ett årligt stadsbidrag på 1 980 000 kronor för insatser som utgår från Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. I detta ärende redovisar stadskontoret hur statsbidraget förde-lats och använts under 2023. Stadskontorets bedömning är att arbetet med finskt förvaltningsområde och de sverigefinska Malmöbornas rättigheter fortsätter att utvecklas. På samtliga ansvariga förvaltningar finns ett etablerat arbete utifrån den sverigefinska minoritetens lagstadgade rättig-heter och stadskontorets samverkan med dessa förvaltningar fungerar väl.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner Årsredovisning 2023 finskt förvaltningsområde.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240226 - Årsredovisning 2023 finskt förvaltningsområde

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-02-26

Kommunstyrelsen 2024-03-06

Beslutet skickas till

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Service-nämnden

Stadskontoret, Kommunikationsavdelningen

Tekniska nämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Malmö stad är sedan 1 februari 2015 en del av det finska förvaltningsområdet och tar emot ett årligt statsbidrag på 1 980 000 kronor för att genomföra insatser inom ramen för finskt förvaltningsområde. Arbetet utgår från Lag (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk, Policy avseende Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter (STK-2019-1013) och Program för den nationella minoriteten sverigefinnar (STK-2019-1016) och är en del av Malmö stads arbete med nationella minoriteter. I årsredovisningen sker en samman-ställning av hur budgeten fördelats och vilken utveckling som skett med arbetet att tillgodose den sverigefinska gruppens lagstadgade minoritetsrättigheter under året.

Budget 2023

Kommunstyrelsen beslutade inför 2023 (STK-2022-1236) om disponering och fördelning av de statliga medlen. Det beslutades även att om fördelade medel inte nyttjas av respektive nämnd ska dessa kunna avropas av annan nämnd efter överenskommelse med stadskontoret. Nedan framgår den ekonomiska fördelningen av budget 2023 gällande finskt förvaltningsområde samt det slutliga utfallet.

Område	Budget 2023	Utfall 2023
Förskolenämnden	600 000 kronor	706 000 kronor
Grundskolenämnden	35 000 kronor	84 000 kronor
Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden	450 000 kronor	450 000 kronor
Kommunstyrelsen	395 000 kronor	184 000 kronor
Kulturnämnden	400 000 kronor	415 000 kronor
Tekniska nämnden	100 000 kronor	100 000 kronor
Totalt	1 980 000 kronor	1 939 000 kronor

Enligt beslut om budgetfördelningen för 2023 godkänner kommunstyrelsen att i de fall tilldelade medel inte utnyttjas av respektive nämnd ska dessa kunna avropas av annan

nämnd efteröverenskommelse med stadskontoret. Stadskontoret har i dialog med representanter i förvaltningarna kunnat omfördela medel när det har funnits behov av detta och har på så sätt kunna använda största delen av medlen under årets gång. Den omfördelning som har skett beror på att den del av medel som fördelats till kommunstyrelsen inte använts i sin helhet. Anledningen till att stadskontoret förbrukat mindre medel än beräknat är minskade kostnader för utvecklingsarbetet inom kommunikationsarbetet. Förskolenämnden har avropat medel för det ambulerande finska språk-stödet Rukki, grundskolenämnden för utökat uppdrag för modersmåls lärare i finska och kultur-nämnden för extra kostnader för arrangerandet av firande av Finlands självständighetsdag.

Länsstyrelsen Stockholm har såsom övriga år, gett möjligheten att ansöka om en överföring av de delar av statsbidraget som ej använts under 2023 till nästkommande år. Stadskontoret har för hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens del ansökt att få överföra 120 000 kr av de medel som de fördelats för 2023 till 2024, vilket godkänts av Länsstyrelsen Stockholm. Användningsområdet för medlen är kartläggning av sverigefinska Malmöbor behov av äldreomsorg på finska. I tabellen ovan ingår de 120 000 kronorna i utfallet som använda medel, då de flyttas över till nästa år.

Förvaltningarnas utveckling av arbetet med finskt förvaltningsområde

I samråd med sverigefinska Malmöbor har Malmö stad definierat fem fokusområden för arbetet med finskt förvaltningsområde. Dessa är förskola, skola, kultur, äldreomsorg och kommunikation. Nedan följer en redogörelse för det arbete som skett på respektive ansvarig förvaltning och vilken utveckling som skett under 2023. Stadskontoret redovisar även hur arbetet med samordningen av arbetet fortlöpt.

Förskola

Förskoleförvaltningen har under 2023 fortsatt driva en tvåspråkig sverigefinsk avdelning samt uppsökande stöd i finska. Under året har 22 barn deltagit i utbildning och undervisning på avdelningen Lankarulla på Spinneriets förskola. Dessutom har drygt 27 barn tagit del av upp-sökande stöd i finska, vilket tillhandahålls av två pedagoger som ambulerar mellan 21 försko-lor där det finns barn med sverigefinsk anknytning. Pedagogerna på Rukki, som är namnet på den uppsökande verksamheten, har under året fortsatt utveckla en struktur och ett pedagogiskt upplägg som är anpassat till denna typ av undervisning. Både barn i kommunala förskolor och i fristående verksamheter tar del av det uppsökande stödet. Verksamheten finansieras av statsbidrag för finskt förvaltningsområde och förskolans egen budget.

Öppna förskolan på familjehuset Nydala har under hösten tagit initiativ till att återstarta de språkstunder på finska som funnits tidigare. I personalgruppen finns en finsktalande förskol-lärare som erbjuder aktiviteter på finska för intresserade familjer.

Stora utmaningar att rekrytera finsktalande personal

Som under tidigare år har 2023 inneburit ett stort arbete med att rekrytera finsktalande medarbetare med formell behörighet. Annonsering och anställningsintervjuer har pågått en stor del av året. Intresset för Lankarullas och Rukkis utbildning och undervisning har ökat och det resulterar visserligen i fler intresseansökningar för att arbeta inom verksamheten, men det är fortfarande en stor utmaning är att finna finskspråkiga sökande som har formell pedagogisk utbildning.

Information, delaktighet och dialog

Två fokusområdessamråd för förskola har hållits under året, på dessa samråd har det funnits sverigefinska Malmöbor som har barn både på Lankarulla och i den uppsökande verksamheten. Vårdnadshavare med barn som tar del av den finskspråkiga förskoleverksamheten har även genom ordinarie föräldramöten och kontakt med verksamheten haft möjlighet till dialog och delaktighet.

Under 2023 har ämnet för fokussamråden kretsat kring utmaningarna med att rekrytera finsk-talande personal och hur förskoleförvaltningen tillgodoser kravet på att erbjuda undervisning helt eller till väsentlig del på finska. Dessutom har sverigefinska Malmöbor fört fram syn-punkter gällande tjänstepersoners bristande kunskaper om minoritetslagstiftning. En webb-utbildning har med anledning av detta spridits i förskoleförvaltningen.

Skola

En ny organisation av modersmålsundervisningen i finska implementerades i Malmö inför läsåret 2020/2021. Numer bedrivs undervisningen på ett fåtal skolor och elever slussas till skolorna där undervisningen bedrivs. I de fall där elever är i behov av transport för att kunna ta sig till undervisningen, har elevens hemskola ansvar för detta. Transport med taxi fungerar inte alltid helt optimalt och kan vara utmanande för de allra yngsta eleverna. Den nya organiseringen innebar även en ökning av undervisningstid från 60 minuter till 120 minuter i veck-an. Andelen elever som läser

finska som modersmål har ökat något från föregående år, från 53 elever till 65 elever innevarande läsår.

Utmaningar att rekrytera modersmållärare i finska

Språkcentralen har under några år haft utmaningar att hitta behöriga modersmållärare i finska, trots flera annonseringar och hjälp av sverigefinska Malmöbor att sprida annonsen i sina olika nätverk och sociala medier. En bidragande orsak kan vara att tjänsterna är deltids-tjänster. För att kunna arbeta som modersmållärare på heltid behöver uppdraget bestå av både modersmålsundervisning och studiehandledning. Då det finns få elever som inte kan svenska är skolornas behov av studiehandledning på finska nästan obefintlig.

Läsåret 2022/2023 blev flera elever utan undervisning under en del av läsåret, då det uppstod ett behov av vikarie som vi inte kunde tillsätta. Inför läsåret 2023/2024 rekryterades en behörig och legitimerad lärare på heltid med hjälp av statsbidraget. Den nya läraren, som började höstterminen 2023, har vid sidan av modersmålsundervisningen under hösten haft ett uppdrag att ta fram undervisningsmaterial som rör sverigefinsk historia, kultur och språk och 20 procent av tjänsten har därmed kunnat finansieras av statsbidrag för finskt förvaltningsområde.

Utbildning om nationella minoriteter i förskola och skola

Pedagogisk Inspiration, som ansvarar för skolutveckling och forskning i Malmö stads alla skol-former, har fortsatt arbetet med nätverket för arbetet med nationella minoriteter i för-skola och skola. Inom ramen för nätverket hölls under 2023 en heldagsutbildning om nationella minoriteter i förskola och skola. Utbildningen riktade sig till dem som på något sätt arbetar i förskola, skola eller med skolutveckling/skolfrågor på förvaltning i Malmö och vill lära sig mer om arbetet med de nationella minoriteterna i förskola och skola. Utbildningen syftar även till att ge inspiration till varför det är värdefullt och viktigt att arbeta med nationella minoriteter i förskola och skola som en del av skolans arbete med värdegrund och normkritik. I arbetet med samordningen av nätverket ingår även stadskontoret och Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC).

Kultur

Kulturförvaltningens verksamheter har under 2023 arrangerat många uppskattade och välbesökta aktiviteter inom ramen för finskt förvaltningsområde. Utgångspunkten för arbetet med sverigefinsk kultur är de synpunkter från sverigefinska Malmöbor som har framförts vid kul-tursamråd. Dialog med de sverigefinska representanterna för fokusområdet har även förts i planeringen av arrangemangen.

Biblioteken i Malmö har under året arrangerat Författarscen med Rosa Liksom och Petra Rautiainen på Stadsbiblioteket. På Kirsebergsbiblioteket hölls ett föredrag med Kai Latvalehto och ”Duo Sisu Platense” uppträdde på biblioteket med finsk folkmusik och tango på Backanatten. Sektion Unga på Stadsbiblioteket höll under våren digital studiecirkel i finska och en digital finskakurs på sommaren i samarbete med Sverigefinska ungdomsförbundet.

Avdelningen Kulturarrangemang och mötesplatser har under året erbjudit både film och scenkonst till barn och unga. Under filmfestivalerna BUFF Malmö Filmfestival och Nordisk Panorama har det visats film med koppling till finska språket och kulturen. Det har visats dokumentär, kortfilm, och under Nordisk Panorama även ordnats regissörsbesök. Inom anpassad skola har barn erbjudits finsk-ugriska traditionella låtar och berättelser.

Malmö Konsthall har haft flera tillfällen av skapande verkstad på finska för familjer och för den finskspråkiga förskoleavdelningen Lankarulla på Spinneriets förskola. Konsthallen har också haft visningar för vuxna på finska under de tre stora utställningarna under året. Fokus har legat på att skapa en mötesplats för finskspråkiga familjer i Malmö, ett arbete som fortsätter under 2024.

Malmö Konstmuseum har fortsatt samarbetet med KIASMA i Helsingfors under 2023. Verksamheten har under hösten genomfört två visningar av utställningen ”Samlingen” på finska.

Malmö Museum har genomfört en rad arrangemang med olika sverigefinska inslag. Arrangemanget Finsk soaré, bjöd på en föreläsning av konsthistorikern Eva Nygårds vid Göteborgs konstmuseum om den finska konstnären Albert Edelfelt samt finsk repertoar av pianisten Reetamaria Rajala. Museets nya upplevelsearena Wisdome, abonnerades exklusivt för den svenskfinska gruppen i Malmö. Även aktiviteter för barn i samarbete med den finskspråkiga förskoleavdelningen Lankarulla har genomförts genom dockteater och workshop om ”Den lilla sjöjungfrun i Öresund”.

Malmö stadsarkiv har under 2023 anordnat tre större arrangemang för sverigefinska Malmöbor – ett föredrag om Finlandisering, ett författarsamtal med Sofi Oksanen, samt Malmö stads firande av Finlands självständighetsdag. Finlands självständighetsdag

uppmärksamma-des med aktiviteter, underhållning, mat och dryck för såväl barn som vuxna, bland annat en musikföreställning på finska och biofilm, vilket var mycket uppskattat. Utöver detta har även en barnaktivitet med bokbindning på finska genomförts.

Malmöfestivalen

Som del av programmet under Malmöfestivalen delbekostade fastighets- och gatukontoret följande två akter med medel från statsbidraget för finskt förvaltningsområde. Musiikkisirkus Avain hukassa, som visades två gånger, och är en familjeföreställning som kombinerar konst-formerna poesi, cirkus, musik och animerad illustration. Föreställningen är byggd på den prisbelönta finska boken Avain hukassa/Nyckelknipan, skriven och illustrerad av Sanna Mander. Sandbox av Kallo Collective, en modern cirkusshow som utspelar sig i barnens vardagsmiljö: en sandlåda. Genom att använda sanden som rekvisita, kostym och scen - skapar Sandbox en lekfull, visuell och fysisk komedi som attraherar hela familjen. Föreställningen genomfördes fyra gånger.

Utöver dessa två akter presenterade även Malmöfestivalen en konsert med det tre timmar långa verket SOMNIA i Sankt Petri-kyrkan av den finska musikern Elee Loop som numera är baserad i Malmö. Malmöfestivalen strävar med dessa programpunkter att locka såväl sverigefinska Malmöbor som en bredare målgrupp. I samband med information om programpunkterna på Malmöfestivalens hemsida och programtidning, informeras även om finskt förvaltningsområde.

Äldreomsorg

Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen har under 2023 fortsatt att utveckla arbetet med finskt förvaltningsområde. Arbetet organiseras genom en förvaltningsövergripande styrgrupp med representanter från förvaltningens olika avdelningar. Arbetat med att utveckla de finsk-språkiga profilavdelningarna på Tygelsjögården, Tryggheten och Dekoren har fortsatt bland annat genom kompetensutveckling i det finska språket för personalen samt genom kulturevenemang. Även på mötesplatserna för äldre har det ordnats aktiviteter för sverigefinska seniorer.

I arbetet finskt förvaltningsområde beaktas de synpunkter och behov som framkommit i sam-råd med sverigefinska Malmöbor. Under årets samråd informerades och fördes dialog om hälsosamtal på finska, ledsagare, kompetensutveckling, konsultativa demens- och psykiatri-sjuksköterskor, ansökan om bistånd, profilavdelningar på särskilt boende, rekrytering och budget.

Gällande äldreomsorgen framkom under höstens storsamråd önskemål om att det borde finnas en kontaktperson, en slags ”en väg in”, som sverigefinska Malmöbor kan kontakta med frågor om äldreomsorgen. Ett annat område som lyftes fram som viktigt framöver är hem-tjänst på finska. Båda dessa områden har förvaltningen tagit med sig i sitt fortsatta arbete. Sedan storsamrådet har en medarbetare på en av Malmö stads mötesplatser för seniorer fått inkludera i sitt ordinarie uppdrag att fungera som ”en väg in” för sverigefinska seniorer. Medarbetaren pratar finska och kan ta emot samtal, besvara vissa frågor och framför allt hjälpa till att hitta rätt inom hälsa-, vård-, och omsorgsförvaltningen.

Kartläggning av äldre sverigefinska Malmöbors önskemål och behov

Utifrån önskemål från den sverigefinska minoriteten har en kartläggning börjats för att ta reda på äldre sverigefinnars behov av service och omsorg inom äldreomsorgen nu och i fram-tiden. Detta för att kunna identifiera hur Malmö stad på bästa sätt kan möta dessa behov. Kartläggningen ska genomföras med stöd av Statistiska centralbyrån (SCB) och var planerad att genomföras under hösten 2023. På grund av väntetider på SCB är kartläggningen fram-skjuten till 2024.

Förbättrad ansökningsblankett

Förvaltningens ansökningsblankett avseende insatser inom vård och omsorg enligt social-tjänstlagen har uppdaterats och innehåller information om vård och omsorg på nationella minoritetsspråk. Det är nu också möjligt för den som ansöker att uppge om den önskar service och omvårdnad på ett visst nationellt minoritetsspråk.

Utmaning med rekrytering av finskspråkig personal

Förvaltningen har ett stort kompetensförsörjningsbehov gällande omvårdnadspersonal och det är en nationell utmaning att rekrytera undersköterskor. En av de stora utmaningarna med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter att få vård och omsorg utförd på aktuellt minoritetsspråk är därmed rekrytering av omvårdnadspersonal.

För att möta rekryteringsutmaningen har hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen för alla tjänster infört information om finskt förvaltningsområde samt att det är meriterande att ha finsk språkkompetens vid ansökan om tjänster. Det finns även en urvalsfråga i ansökan där man kan fylla i om man talar finska eller inte. Förvaltningen

har tagit fram marknadsförings-produkter riktade till personer med en mindre språkkompetens i finska i syfte att uppmuntra dessa till att söka förvaltningens tjänster. I syfte att öka språkkompetensen bland personalen på de finskspråkiga profilboendena har 12 medarbetare getts möjlighet att delta i en kurs i vårdfinska.

I dagsläget finns inget system där inventering av språkbehov- och kunskaper kan dokumenteras och användas i matchning mellan brukare och medarbetare. Språkmatchning görs i stället på respektive sektion/enhet vilket gör att tillgång till finskspråkig personal behöver samman-falla med var efterfrågan befinner sig. Detta är ett stort och övergripande utvecklingsområde som förvaltningen fortsätter att arbeta med. Hemtjänst på finska är ett av de planerade fokus-områdena för arbetet under 2024.

Kompetensutveckling

En föreläsning om minoritetslagstiftningen har lagts till i introduktionen av nyanställda på förvaltningens myndighetsavdelning för att ge de anställda kunskap om de särskilda rättigheterna för sverigefinska Malmöbor. Fortsatt kompetensutveckling i finska språket planeras även till 2024 då undersköterskor i både hemtjänst och särskilt boende kommer att gå grundkurs respektive fördjupningskurs i vårdfinska.

Kommunikation

Stadskontoret ansvarar för att samordna arbetet med kommunikation gällande finskt förvaltningsområde och för att uppdatera de finska sidorna på malmo.se. Stadskontoret ansvarar även för samråd gällande kommunikation med sverigefinska Malmöbor samt utveckla sätten att nå ut till den sverigefinska gruppen gällande deras lagstadgade rättigheter, finskt förvaltningsområde och aktiviteter/arrangemang som hålls inom ramen för arbetet.

Delaktighet genom samråd och fortsatt arbete utifrån inkomna synpunkter

Malmö stads kontaktcenter deltog på vårens kommunikationssamråd och berättade om sin verksamhet och förde dialog om sverigefinska Malmöbors behov när de är i kontakt med kommunen. Stadskontorets kommunikationsavdelning deltog också på samrådet för att uppdatera kring läget kring kommunikation kopplat till finskt förvaltningsområde och de finska sidorna på malmo.se. Kopplat till detta fördes dialog om hur kommunikationen kan utvecklas utifrån sverigefinnarnas behov och önskemål.

Utifrån samrådet identifierades sedan en rad aktiviteter för det fortsatta arbetet med att utveckla kommunikationen både internt och externt.

För kontaktcenters del har huvudfokus varit det fortsatta arbetet med att säkerställa rätten till att kommunicera med Malmö stad på finska. Detta har resulterat i att servicenämnden förde-lats medel från statsbidraget för 2024 för att genomföra en pilotsatsning med telefontolk för att kunna tillgodose lagkraven om service på finska. Kontaktcenter kommer att delta i kommande kommunikationssamråd för delaktighet för sverigefinska Malmöbor för att lyssna in hur den pilotsatsningen kan byggas upp och kommuniceras.

För stadskontorets del har huvudfokus varit att påbörja arbetet med att förbereda arbetet med att se över de finska sidorna på malmo.se/finska och med att ta fram ett kommunikativt årshjul för arbetet. Därutöver har stadskontoret sett över det kommunikativa stödet internt på stadskontoret. En ny medarbetare har anställts på kommunikationsavdelningen för att stötta kommunikationsarbetet för Hållbarhetsavdelningen på stadskontoret, på vilken det samordnande uppdraget för finskt förvaltningsområde ingår. Detta ger bättre förutsättningar att utveckla kommunikationsarbetet inom ramen för arbetet med finskt förvaltningsområde.

Kommunikationsinsatser under 2023

Till största del har kommunikationsinsatserna under året handlat om att marknadsföra de sam-råd som Malmö stad hållit med sverigefinska Malmöbor samt kulturarrangemang som kopplar till det finska språket och sverigefinsk kultur. Detta har gjorts via annonsering i Vårt Malmö och de sverigefinska tidningarna Ruotsinsuomalainen och Suomen Uutisviikko. Där-utöver maillista för finskt förvaltningsområde, sverigefinska föreningar och nätverk, Malmö stads Facebook-konto samt andra grupper på sociala medier använts för att nå ut till den sverigefinska gruppen i Malmö. De äldre har även fått information via seniorträffarna som hållits av hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen.

Stadskontorets samordnande uppdrag

Stadskontoret ansvarar för att samordna arbetet med finskt förvaltningsområde och samverkar i dessa frågor med förskoleförvaltningen, fastighets- och gatukontoret, grundskoleförvaltningen, kulturförvaltningen, hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen och serviceförvaltningen. Denna samordning har fungerat bra under 2023 och samverkan mellan ansvariga förvaltning-ar är välfungerande. Stadskontoret finns i

övrigt också till som stöd för övriga förvaltningar där behov uppstår i relation till arbetet med finskt förvaltningsområde.

Utveckling av arbetssätt för att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter

I och med att Malmö stad 2022 antog ”Policy för mänskliga rättigheter med fokus på barnets rättigheter, jämlikhet och jämställdhet” (STK-2020-963, hädanefter MR-policy) och till följd av omorganisering på stadskontoret, pågår utveckling av arbetssättet för arbetet med nationella minoriteter och sin tur arbetet med finskt förvaltningsområde. Genom att arbeta teambaserat med implementeringen av MR-policy och genom att inordna arbetet med nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde som en del av Malmö stads arbete med mänskliga rättigheter, är målet att få större genomslag för nationella minoritetsarbetet och minska personbundenheten i uppdraget för samordningen. Samverkan genom MR-arbetet med andra avdelningar på stadskontoret ger även möjligheter för nya arbetssätt. Samverkan med HR-avdelningen har till exempel påbörjats kopplat till kompetenshöjning samt kopplat till rekrytering av finskspråkig personal. I tillägg till dessa ändringar i arbetssätt, har stadskontoret utökat sin samverkan med Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC), som samordnar stadens arbete med den nationella minoriteten romers rättigheter. Detta ger bättre möjligheter för Malmö stad att ta ett mer samlat grepp i övergripande frågor kopplade till nationella minoriteters rättigheter.

Revidering av policy och program

”Policy om Malmö stads arbete med att tillgodose de nationella minoriteternas rättigheter” (STK-2019-1013) reviderades senast 2020 i samråd med de nationella minoriteterna för att stämma överens med den förstärkta minoritetslagstiftningen som trädde i kraft i januari 2019. Policyen ska vid slutet av varje mandatperiod ses över för att säkerställa att den är uppdaterad, därför bjöd stadskontoret tillsammans med Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) in de nationella minoriteterna till samråd i maj för dialog kring revideringen av policyen. Med utgångspunkt i de synpunkter som framkom undersamrådet togs ett slutligt förslag på reviderad policy fram. Den preliminära beslutsplaneringen för ärendet sköts upp under hösten och ingen ny planering har ännu lagts för beslut i kommunstyrelsen. Under hösten har dock stadskontoret gått vidare i att planera revideringen ”Program för den nationella minoriteten sverigefinnar” (STK-2019-1016). Samråd kopplat till revideringen av programmet sker inom ramen för den ordinarie samrådsprocessen.

Sverigefinska Malmöbors rätt till delaktighet och inflytande

Under 2022 tog stadskontoret i samråd med sverigefinska Malmöbor och i samverkan med förvaltningarna fram en ny samrådsprocess. Denna prövas under 2023 och 2024 för att därefter utvärderas. Den nya samrådsprocessen innebär att fokusområdessamråd för samtliga fokusområden hålls under våren samt att ett uppsamlade storsamråd, där även stadsövergripande frågor kan hanteras, hålls på hösten. För närmare beskrivning av samrådsprocessen se förra årets årsredovisning för arbetet med finskt förvaltningsområde (STK-2022-1539). Under 2023 har samråd hållits enligt den nya samrådsprocessen, med tillägg för ett extrainsatt samråd kopplat till förskolefrågor under hösten. Sammanlagt har alltså sju samråd hållits med sverigefinska Malmöbor.

Då den nya samrådsprocessen som tagits fram har fokus på vuxna, behöver barn och ungas rättigheter till inflytande och delaktighet ges ett särskilt fokus i det kommande arbetet med finskt förvaltningsområde. Behovet att tillgodose barn och ungas rättigheter till delaktighet och inflytande finns dock även kopplat till arbetet med övriga fyra nationella minoriteterna. Under hösten 2023 har därför stadskontoret fört dialog med Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) om frågan och planerar för 2024 ett gemensamt utvecklingsarbete kopplat till barn och ungas delaktighet.

Åtterrapporering till Länsstyrelsen och Sametinget

Stadskontoret har tidigare ansvarat för att besvara en årlig enkät från Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, om kommunernas verksamhet som är relaterad till lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Syftet med enkäten har varit att belysa hur arbetet för nationella minoriteters rättigheter utvecklas i landets alla kommuner. I stället för att enkäten skickas ut årligen skickas denna övergripande enkät nu ut vart annat år. Nästa gång den skickas ut är under 2024.

Hösten 2023 har Länsstyrelsen Stockholm och Sametinget dock skickat en annan enkät till kommuner i förvaltningsområden med tre frågor för att rapportera om kartläggning enligt 8 §§ och 12 §§ i förordningen (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Enkäten kompletterar redovisningen av statsbidragen och stadskontoret har besvarat enkäten. (STK23209097).

Stadskontoret har också ansvar för att till Länsstyrelsen i Stockholms län senast 15 februari 2024 åiterrapportera hur statsbidraget om 1 980 000 kronor fördelats under 2023 i Malmö stad.

Stadskontorets bedömning

Utifrån det som redogjorts i årsredovisningen för 2023 är stadskontorets bedömning att arbetet med finskt förvaltningsområde och de sverigefinska Malmöbornas rättigheter fortsätter att utvecklas. På samtliga ansvariga förvaltningar finns ett etablerat arbete utifrån den sverigefinska minoritetens lagstadgade rättigheter och stadskontorets samverkan med dessa förvaltningar fungerar väl. Genom nya arbetssätt internt på stadskontoret och kopplat till arbetet med MR-policyn finns goda möjligheter att utöka samverkan med dessa och andra förvaltningar för att få ett större genomslag för utvecklingsarbetet inom ramen för nationella minoriteter och finskt förvaltningsområde. Så även genom den utökade samverkan mellan stadskontoret och Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC).

Att arbetet med att tillgodose de sverigefinska Malmöbornas minoritetsrättigheter utvecklas innebär inte att Malmö stad står utan utmaningar inom området. Den största gemensamma utmaningen inom ramen för arbetet med finskt förvaltningsområde är svårigheten att rekrytera personal med finsk språkkompetens och relevant utbildning. Tillgången till finspråkig personal är fort-satt en förutsättning för att Malmö stad ska kunna tillgodose de sverigefinska Malmöbornas språkliga rättigheter. Stadskontoret bedömer därför att det är av vikt att fortsätta den under 2023 påbörjade samverkan med HR-avdelningen kopplat till rekrytering av finskspråkig personal för att långsiktigt säkra tillgången av finskspråkig personal. En annan utmaning som upprepat lyfts fram i samråd av sverigefinska Malmöbor är den låga kunskap om de nationella minoriteternas rättigheter som de bemöter i kontakt med stadens verksamheter. Även kopplat till denna fråga är det av vikt att samverka med HR-avdelningen kopplat till kompetenshöjning av Malmö stads personal om de nationella minoriteternas rättigheter.

Sverigefinska Malmöbor har under många års tid efterfrågat framsteg i arbetet med att tillgodose äldreomsorg på finska. Inom ramen för det arbete som skett under 2023 finns många aktiviteter inom området som visar på en positiv utveckling. Ett exempel som stadskontoret önskar lyfta fram att hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningens arbete med att möta rekryteringsutmaningen gällande finskspråkig personal genom att de infört information om finskt förvaltningsområde, att det är meriterande att ha finsk språkkompetens samt en urvalsfråga om man talar finska eller inte vid ansökan om brukarnära tjänster. Vilka effekter detta får, är av intresse att följa upp i kommande årsredovisningar.

Arbetet med att implementera den nya samrådsprocessen för att tillgodose de sverigefinska Malmöbornas rätt till inflytande fortgår enligt plan och har kommit gång på ett bra sätt under 2023. Stadskontoret ser även positivt på det samarbete som planeras med Romskt informations- och kunskapscenter (RIKC) om barn och ungas

delaktighet för samtliga fem nationella minoriteter. Detta då den nya samrådsprocessen som tagits fram har fokus på vuxna.

En positiv utveckling har även skett inom kommunikationsområdet. Tillsättningen av en ny kommunikatör för att stärka arbetet med rättighetsfrågorna på stadskontoret samt det fokusområdessamråd som hölls under våren, har lett till konkreta aktiviteter som om de faller väl ut kommer att tillgodose rätten till att kommunicera med Malmö stad på finska samt förbättra möjligheterna för sverigefinska Malmöbor att få information om sina rättigheter och stadens finsk-språkiga verksamhet.

Ansvariga

Per-Erik Ebbeståhl Avdelningschef

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör